

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Malimon Lilia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Liliei Malimon împotriva Primarului com. Natalievca, r-nul Florești, Costeniuc Serghei, Loghinov Evghenii, intervenient accesoriu din partea pîrîților Oficiul Cadastral Teritorial Fălești cu privire la actualizarea planurilor cadastrale a terenurilor din r-nul Florești, com. Natalievca cu nr. cadastral 4347142405, 4347142498 și 4347142406 conform planului de situație elaborat la 15 martie 2013 de ÎI „Eugen Ungureanu” și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit ca tardivă cererea de apel depusă de către Malimon Lilia împotriva hotărîrii Judecătoria Fălești din 07 decembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La 29 iulie 2015, Malimon Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului com. Natalievca, r-nul Florești, Costeniuc Serghei, Loghinov Evghenii, intervenient accesoriu din partea pîrîților Oficiul Cadastral Teritorial Fălești cu privire la actualizarea planurilor cadastrale a terenurilor din r-nul Florești, com. Natalievca cu nr. cadastral 4347142405, 4347142498 și 434714206 conform planului de situație elaborat la 15 martie 2013 de ÎI „Eugen Ungureanu” și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta Malimon Lilia a indicat că, este proprietara bunurilor imobile din r-nul Fălești, com. Natalievca, s. Popovca, compuse din casa de locuit individuală cu suprafața de 124,1 m.p., nr. cadastral 4347142.405.01 și terenul aferent cu suprafața de 0,3402 ha, nr. cadastral 4347142.405 în baza contractului de donație nr.2124 din 26 martie 2009.

Menționează reclamantă că în a. 2013 a depistat că hotarele terenurilor ce le deține nu corespund cu hotarele înregistrate la OCT Fălești.

Susține reclamanta că la solicitarea sa, ÎI „Eugen Ungureanu” la data de 15 martie 2013 a executat măsurile geodezice privind elaborarea planului de situație al bunului imobil aflat în proprietatea sa și a terenurilor învecinate deținute de com.

Natalievca, s. Popovca, r-nul Fălești și Voloșin Zamfira, depistând că documentar deține 0,3402 ha, dar de fapt folosește 0,3012 ha, cu o deviere de 0,0391 ha.

Solicitările reclamantei adresate pîrîților de a corecta erorile depistate pe cale amiabilă, nu s-au soldat cu succes, fapt ce a determinat-o să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

Solicită, reclamanta, actualizarea planurilor cadastrale a terenurilor din r-nul Florești, com. Natalievca, s. Popovca cu nr. cadastral 4347142405, 4347142498 și 4347142406 conform planului de situație, elaborat la 15 martie 2013 de ÎI „Eugen Ungureanu” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Fălești din 07 decembrie 2015, acțiunea a fost respinsă.

La 19 ianuarie 2016, Malimon Lilia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Paciurca Iulian, a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Fălești din 07 decembrie 2015, solicitînd repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituit ca tardiv apelul declarat de către Malimon Lilia împotriva hotărîrii Judecătorei Fălești din 07 decembrie 2015.

La 09 martie 2016, Malimon Lilia, prin intermediul avocatului, Paciurca Iulian, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate și soluționarea în fond a cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

În susținerea recursului reprezentantul recurentei a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată din motiv că la pronunțarea dispozitivului hotărîrii atît reclamanta, cît și reprezentantul său nu au fost prezenți, iar instanța nu și-a executat obligația de a remite copia hotărîrii, în termenul prevăzut de lege părților, care nu au fost prezente la proces. Susține că, dovada de expediere a copiei hotărîrii, la care face trimitere instanța de apel, nu denotă recepționarea actului juridic. Cu copia hotărîrii contestate a făcut cunoștință la data de 15 ianuarie 2016.

Consideră că, termenul de depunere a apelului a fost omis din vina instanței care a examinat cauza în lipsa reclamantei și reprezentantului acesteia și i s-a oferit cu întîrziere textul hotărîrii motivate, încălcînd astfel dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești, garantat de art.20 al Constituției RM.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016 a fost expediată în adresa părților la data de 26 februarie 2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire nr.4412 (f.d.93) și recepționată de către recurenta-apelantă conform avizului de recepție, la data de 01 martie 2016 (f.d.94).

În circumstanțele relevate recursul declarat de către Malimon Lilia se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 04 aprilie 2016, în adresa intimațiilor, Primarul com. Natalievca, Costeniuc Serghei și Loghinov Evghenii a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Malimon Lilia cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurrate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art.369 alin.(1) lit.b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la normele de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantei Malimon Lilia, or, aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate deși, precum a fost stabilit, apelanta a cunoscut sau urma să cunoască cu certitudine despre hotărîrea contestată.

În conformitate cu art. 362 alin.(1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art.116.

Potrivit art.116 alin.(1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurenta nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, invocarea de către recurentă că a făcut cunoștință cu hotărîrea contestată abia la 15 ianuarie 2016, fiind în imposibilitate de a depune apelul în termen, deoarece termenul de 30 zile a expirat, Colegiul o apreciază critic.

În acest sens, Colegiul constată că, potrivit materialelor cauzei, la data de 19 ianuarie 2016, Malimon Lilia, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Fălești din 07 decembrie 2015, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată a Liliei Malimon împotriva Primarului com. Natalievca, r-nul Florești, Costeniuc Serghei, Loghinov Evghenii, intervenient accesoriu din partea pîrîților Oficiul Cadastral Teritorial Fălești cu privire la actualizarea planurilor cadastrale a terenurilor din r-nul Florești, com. Natalievca.

Colegiul reține ca justă concluzia instanței de apel care a considerat că, cererea de apel a fost declarată în afara termenului legal, or, potrivit materialelor pricinii (f.d.64-66), reprezentantul reclamantei-apelante Malimon Lilia, avocatul Paciurca Iulian care conform mandatului nr.0814655, a fost împuternicit de a reprezenta și apăra interesele Liliei Malimon în toate instanțele de judecată cu toate drepturile prevăzute în art.81 CPC, menționate expres pe verso-ul mandatului, a solicitat examinarea pricinii în lipsă, iar potrivit actelor cauzei (f.d.63) aceștia au fost citați legal despre data, locul și ora examinării cauzei.

Prin urmare, avocatul Paciurca Iulian, căruia i-au fost transmise toate împuternicirile de a o reprezenta pe Malimon Lilia în fața instanței, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa și a reclamantei Lilei Malimon, urmau să țină cont de prevederile art.56 alin.(3) CPC și erau obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale, informându-se despre soluția litigiului în cauză și să declare ca urmare, cerere de apel în termenul stabilit de legislație, adică pînă la data de 06 ianuarie 2016 (inclusiv), fapt care însă nu a fost efectuat, apelul fiind declarat doar la data de 19 ianuarie 2016 și fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cazurile Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În acest context, argumentele invocate de avocatul Paciurca Iulian, în interesele Lilei Malimon, nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către avocatul Paciurca Iulian în interesele Lilei Malimon sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Malimon Lilia și a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Malimon Lilia.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Liliei Malimon împotriva Primarului com. Natalievca, r-nul Florești, Costeniuc Serghei, Loghinov Evghenii, intervenient accesoriu din partea pârîților Oficiul Cadastral Teritorial Fălești cu privire la actualizarea planurilor cadastrale a terenurilor din r-nul Florești, com. Natalievca cu nr. cadastral 4347142405, 4347142498 și 434714206 conform planului de situație elaborat la 15 martie 2013 de ÎI „Eugen Ungureanu” și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî